

Päätettävä tässä kokouksessa

3

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Mari Holopaisen toivomusponnosta lasten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä päiväkodeissa

Pöydälle 16.09.2014

HEL 2014-006368 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta lasten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä päiväkodeissa seuraavan lausunnon:

1-6 -vuotiaista lapsista noin 60 % on varhaiskasvatusviraston järjestämän varhaiskasvatuksen piirissä. Pienet lapset ovat kaupungin asukkaita ja kaupunkiympäristö on heidän kasvuympäristönsä. Toiminnassa vahvistetaan lasten mahdollisuuksia ottaa toimintaympäristö haltuunsa, vaikuttaa ja osallistua kaupungin liikunta- ja kulttuuritoimintaan. Päiväkodit ja lapsiryhmät käyttävät kaupungin eri kulttuuritoimijoiden palveluja ja käyvät monenlaisissa esityksissä, konserteissa ja näyttelyissä.

Varhaiskasvatusvirasto toteuttaa kaupungin strategian Kulttuurista iloa -linjausta omassa toiminnassaan. Varhaiskasvatusviraston painopisteenä on Aistit auki Stadissa. Tämä näkyy toiminnassa muun muassa siten, että varhaiskasvatusvirasto tekee kumppanuuteen perustuvaa yhteistyötä kulttuuri- ja liikuntatoiminnan liittämiseksi osaksi lasten varhaiskasvatuspäivää taide- ja liikunta-alan osaajien ja alan oppilaitosten sekä hoito- ja kasvatushenkilöstön yhteistyönä. Yhteistyötä on tehty esimerkiksi vuonna 2013 varhaiskasvatuksen 125-vuotis juhluvuoden tapahtumien yhteydessä kaupungin eri toimijoiden, kuten Musiikkitalon ja Annantalon kanssa.

Sen lisäksi, että lapsiryhmät käyttävät kaupungin laajaa kulttuuritarjontaa, tekee varhaiskasvatusvirasto yhteistyötä kaupungin muiden toimijoiden kanssa erillisten hankkeiden puitteissa. Esimerkiksi syksyn 2014 aikana käynnissä on kaupungin museon, kulttuurikeskuksen sekä varhaiskasvatusviraston yhteistyönä toteuttama Elävät esineet -hanke, jonka tarkoituksena on jalkauttaa Helsingin Kaupunginmuseon Lasten kaupungin toimintaa Helsingin alueille sekä edistää esittävän taiteen saavutettavuutta. Yhteistyössä Helinä Rautavaara -museon kanssa toteutetaan somalin- ja

kurdinkielisille lapsille suunnattuja taidepajoja, joiden tarkoituksena on tukea lasten äidinkielen kehitystä.

Varhaiskasvatusvirasto tekee yhteistyötä myös muiden kuin kaupungin omien toimijoiden kanssa ja esimerkiksi nykytaiteen museo Kiasman kanssa on alkamassa useampivuotinen yhteistyöhanke, jossa Kiasman toimintaa jalkautetaan päiväkoteihin. Hankkeen myötä Kiasma myös tarjoaa päiväkotien lapsiryhmille suunnattuja opastuskierroksia Kiasman näyttelyihin.

Varhaiskasvatusvirasto täydennyskouluttaa henkilöstöään jatkuvasti. Koulutussuunnitelman mukaisesti taide- ja kulttuurikasvatus on yksi koulutettava kokonaisuus muiden varhaiskasvatuksen sisältöjen ohella. Esimerkiksi musiikkikasvatukseen liittyvää täydennyskoulutusta järjestetään vuoden 2014 aikana varhaiskasvatusalueilla kahden kouluttajan voimin. Muita taidekasvatukseen liittyviä koulutuskokonaisuuksia ovat muun muassa vuosina 2013-2014 toteutettu laaja Valokuva varhaiskasvatuksessa -koulutuskokonaisuus sekä syksyllä 2014 käynnistynyt Pedagoginen dokumentointi -koulutus. Myös Kiasman kanssa tehtävän yhteistyön myötä henkilöstölle tullaan tarjoamaan vuoden 2015 aikana taidekasvatukseen ja -pedagogiikkaan liittyvää täydennyskoulutusta, jonka sisällöstä vastaa Kiasma yhdessä varhaiskasvatusviraston kanssa.

Varhaiskasvatusviraston vakinaisesta henkilökunnasta lastentarhanopettajia on noin 40 %. Lastentarhanopettajan koulutukseen kuuluu 15 opintopisteen laajuiset taito- ja taideaineiden opinnot, joihin kuuluu muun muassa kuvataiteen didaktiikka, musiikin didaktiikka, käsityön didaktiikka, lastenkirjallisuus sekä draamakasvatus -kokonaisuudet. Lastentarhanopettajat ovat pienten lasten taidepedagogiikan osaajia. Toiminnan suunnittelusta vastaa lastentarhanopettaja ja sen toteuttamiseen osallistuvat lastenhoitajat ja lastentarhanopettajat. Varhaiskasvatuksessa on tärkeää seurata ja mahdollisuuksien mukaan vahvistaa ja lisätä osaamista taidekasvatuksessa. Käyttösuunnitelmassa ei ole varattu varoja tämän toiminnan lisäämiseen.

Ulkopuolisten toimijoiden on mahdollista vuokrata tai joissain tapauksissa saada maksutta käyttöönsä sekä päiväkotien että leikkipuistojen tiloja toiminta-aikojen ulkopuolella, joten tilojen puolesta ulkopuolisen toimijan järjestämä harrastustoiminta on mahdollista varhaiskasvatusviraston toimitiloissa toiminta-aikojen ulkopuolella. Kiinteistöt voidaan antaa myös maksutta muiden toimijoiden käyttöön, mikäli katsotaan, että niiden toiminta tukee varhaiskasvatusviraston toimintaa. Tilojen vuokraaminen ja maksuttomaan käyttöön antaminen tapahtuu manuaalisesti päivähoitoyksiköissä. Tilojen ulkopuolista

käyttöä ei seurata sähköisissä järjestelmissä, joten kattavaa tietoa käytön määrästä ei tässä yhteydessä ole saatavissa. Päiväkotien toiminta-aikana ulkopuoliset toimijat voivat järjestää varhaiskasvatusviraston tiloissa varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, jonka kustannukset on hoidettu niin, että kaikki lapset voivat osallistua tai josta ei peritä erillistä lapsikohtaista maksua.

Lastenkulttuuriin liittyviä toimenpiteitä on tehty myös muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Vantaan kaupunki on jättänyt hankkimatta lapsen tukemiseksi tarkoitettuja ryhmäkohtaisia avustajia ja palkannut näillä varoilla kahdeksi vuodeksi kymmenen taidepedagogia. Lisäksi Vantaan musiikkiopisto järjestää perheille maksullista varhaisiän musiikkikasvatusta joissain päiväkodeissa niin, että toiminta ei korvaa varhaiskasvatuksen omaa toimintaa. Espoon kaupungissa varhaiskasvatuksella on sopimukset joidenkin taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa ja ne järjestävät joissain päiväkodeissa maksullista toimintaa hoitopäivän aikana. Naapurikuntien ratkaisuja ja kokemuksia seurataan.

Esittelijän perustelut

Varhaiskasvatuslautakunnalta on pyydetty 15.10.2014 mennessä lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponnosta. Lausuntoa on pyydetty myös kiinteistölautakunnalta.

Toivomusponsi kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että varhaiskasvatusvirasto selvittää, miten voidaan aktiivisesti edistää kaikille lapsille tarjolla olevia harrastusmahdollisuuksia muun muassa

- 1) lisäämällä päiväkotien ja kulttuuritoimen yhteistyöprojekteja,
- 2) lisäämällä henkilökunnan täydennyskoulutusta ja
- 3) rekrytoimalla taidepedagogiikan osaajia.

Samalla selvitetään, miten voitaisiin lisätä päiväkodeissa päiväkotipäivän jälkeen tapahtuvaa harrastustoimintaa esimerkiksi tarjoamalla toimitiloja vuokralle musiikkileikkikoulutoiminnalle tai muulle lapsille suunnatulle harrastustoiminnalle kuten liikuntaryhmille. Tehdyt toimenpiteet tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi vuoden loppuun mennessä.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mikko Mäkelä, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 24378
mikko.makela(a)hel.fi

7.10.2014

Vakaj/3

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto; valmistelu

Kaupunginhallitus